

Наталія КУЛІШ¹

ЖИТТЄВА ФІЛОСОФІЯ МИРОСЛАВА СТЕЧИШИНА: УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СВІТУ В КАНАДІ

Досліджується особистість Мирослава Стечишина — лідера, громадського, політичного, культурного діяча першої половини ХХ ст., його вплив на становлення та розвиток української діаспори в Канаді. Наведено біографічні дані та ключові етапи життєпису, який є важливим для загального розуміння людини, її особистісного досвіду, контексту прийняття рішень, мотивацій та внутрішнього світу. Показано маловідому сторінку життя М. Стечишина, його захоплення соціалістичними ідеями, політичну діяльність у соціалістичному русі Канади. Ця інформація є вагомим в контексті переосмислення, зміни світогляду, усвідомлення ним важливості національних інтересів, боротьби за національну незалежність, протидії імперським, іноземним впливам. Трансформація світоглядних орієнтирів стала визначальною в майбутній долі діяча. Акцентовано увагу на важливому етапі його політичної діяльності, участі в Українській дипломатичній місії у Вашингтоні. Наведено відомості про віху професійної, 25-літньої редакторської кар'єри у газеті «Український голос». Його знакову роль у процесах формування редакторської політики, впливу на громадську думку, створення потужного інформаційного українського середовища, що було важливим у часи обмеженості тогочасних медіаресурсів. Йдеться про залученість діяча у процеси духовного життя емігрантів, а саме розбудову Української греко-православної церкви у Канаді. Констатовано увагу на важ-

¹ кандидатка філософських наук, запрошена учена, Університет Манітоби (Вінніпег, Канада), dobre3009@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7044-6767>.

ливих ініціативах М. Стечишина, пов'язаних з суспільною консолідацією української громади в Канаді, створенням з його ініціативи Українського товариства «Взаїмна поміч». Акцентовано на визначальній ролі М. Стечишина у процесі створення Союзу українців самостійників, однієї з ключових організацій частини української національно-орієнтованої еміграції, та проголошення ним ідеологічних доктрин самостійницького руху. Акцентовано на беззастережному авторитеті діяча, що уможливив його позиювання як одного з основоположників Комітету українців Канади, предтечі Світового конгресу українців. Йдеться про характеристики М. Стечишина як письменника, публіциста, редактора. Констатовано на важливості подальшого дослідження постаті Мирослава Стечишина.

Ключові слова. Мирослав Стечишин, лідер, соціалістичний рух, українська діаспора, Канада, самостійницький рух, Союз українців самостійників, Конгрес українців Канади.

Постановка проблеми. Тривалий час у вітчизняному науковому дискурсі питання персоніфікованого лідерства в українських діаспорних спільнотах залишалося поза увагою, натомість головний акцент спрямовувався на інституційний аспект, адже саме інституції: церкви, громадські та політичні організації, культурно-просвітницькі товариства, школи — відігравали ключову роль у консолідації українського середовища в діаспорі. Вони розглядалися як основа тривалого існування спільнот, тоді як роль окремих лідерів сприймалася як другорядна, вважалося, що вони діють у межах тих самих інституцій. Однак, на нашу думку, без аналізу персоніфікованого лідерства наше уявлення про сутність діаспори буде неповним, оскільки залишатиметься поза увагою людський фактор — життєва філософія, внутрішні трансформації самих лідерів, їхні навички адаптації, ціннісна та національно-культурна стійкість, усвідомлення внутрішньої свободи, відповідальності за власний політичний, моральний вибір, уміння відчувати потреби часу та очікування своєї спільноти, здатність згуртувати людей, здатність стратегічного планування, врахування довгострокових перспектив та ін. Саме ці компоненти в особі лідера мали вирішальне значення у складних умовах еміграції. Не в останню чергу, завдяки наявності таких характеристик окремих особистостей, нині українські діаспори у світі є активними та впливовими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на те, що канадська діаспора є сферою зацікавлення чималої кількості вітчизняних та іноземних дослідників, таких як: А. Арістова, Л. Білецький, М. Боровик, О. Герус, В. Євтух, Р. Єренюк, О. Дзира, А. Колодний, В. Макар, М. Марунчак, В. Маркус, М. Тимошик, П. Юзик — питання персоніфікованого лідерства та його впливу на формування української діаспори все ще залишаються не достатньо вивченими.

Метою статті є дослідження життєвої філософії та лідерства на прикладі діяча української діаспори Мирослава Стечишина та його впливу на функціонал української діаспори. Реалізація поставленої мети передбачає дослідження особистості Мирослава Стечишина, його впливу на становлення та розвиток суспільного, політичного, культурного життя української діаспори в Канаді.

Виклад основного матеріалу. З-поміж імен, які стояли біля витоків утвердження української діаспори в Канаді, гідне місце належить Мирославу Стечишину — людині, яка пройшла шлях складних життєвих трансформацій, ставши одним з найбільш відомих лідерів української діаспори першої половини ХХ століття.

Мирослав Стечишин (24.07.1883–18.09.1947) походить з багатодітної селянської родини села Глещави, нині Тернопільського району, Тернопільської області, Україна. Батько незаможний селянин, однак письменна людина, володів 5 мовами, десять років займав у селі становище вїйта. Він не міг дати своїм дітям матеріального достатку, він дав їм щось значно більше: любов до освіти, бажання постійно вдосконалювати себе, відповідальність щодо громадських справ і глибоке почуття самопошани [1, с. 8]. Батькові настанови стали помітним орієнтиром у подальшій долі дітей, втративши його в доволі ранньому віці, вони зуміли вибудувати гідні перспективи подальшого життя.

Мирослав (Ілько) — найстарший син у родині. Початкову освіту здобув у рідному селі Глещави, продовжив навчання у школі м. Теревовлі, згодом — гімназії м. Бучач, де познайомився з Осипом Назаруком та став прибічником популярних у той час ідей галицьких радикалів-соціалістів [2, с. 78]. Навчався у Тернопільській учительській семінарії. Будучи студентом, показав письменницький хист, видавав рукописну газету «Зірка». Підтримуючи зв'язки з середовищем Русько-Української радикальної партії, зберігав заборонену літературу, був викритий та виключений з семінарії. Намагання поновити навчання в учительських семінаріях Львова, Сокаля та Заліщики не увінчалися успіхом. Гімназійна освіта уможливила йому працю учителем у селі Драгоманівка на Тернопільщині. Це село надавало неабияку підтримку Русько-Українській радикальній партії; там неодноразово бував Іван Франко та проживав один з членів-засновників РУРП Павло Думка. Учителюючи в Драгоманівці, Мирослав ознайомився з радикальним часописом «Громадський голос» в якому віднайшов відомості про життя українців у Канаді [2, с. 79] та вирішив випробувати долю. У 1902 році емігрував до Канади у віці 19 років [3, с. 70].

Деякий час працював робітником Канадської тихоокеанської залізниці в Пайлот-Батт, провінції Саскачеван. Важка фізична робота мотивувала молодого хлопця до пошуку більш сприятливих умов праці. За порадою імміграційного агента з Вінніпегу цього ж року зважився на переїзд до Каліфорнії (США) та долучився до «Українського братства» (комуни, заснованої на соціалістичних і християнських принципах) на хуторі «Тихоокеанська Україна» Агапія Гончаренка [4, с. 137]. Перебування у братстві виявилось нетривалим, розбіжності між його членами призвели до того, що

воно проіснувало менше року [4, с. 137]. Однак Мирослав здобув важливий світоглядний досвід. Саме в гончаренковій комуні він усвідомив поняття «Україна». «Недалеко від своєї хати він (Гончаренко, примітка авторки) вдовбав собі в скалі гріб і наказував, щоби там його похоронити. Він хотів бути на землі, яку назвав Україною. Ім'я «Україна» було в Каліфорнії завдяки Гончаренкові щонайменше за тридцять літ перед тим, поки другі українці зачали його вживати, поки зачали називати себе українцями» [5, с. 117]. Полишивши «Українське братство» у 1903 році, Мирослав Стечишин разом з однодумцями засновує нове «Українське кооперативне братство» у Долині Кастро неподалік м. Гейвард, Каліфорнія, США, взявши в оренду великий фруктовий сад. На початку 1904 року і цей проект зазнає фіаско [3, с. 77]. «Однак експеримент з садом не видався успішним і восени увесь персонал переїхав до Сан-Франциско, а звіди поволи пороз'їздилися, куди кому виглядало краще. ... Українське братство не встигло показати світові, а зокрема українцям, як жити по-братньому» [5, с. 121]. У пошуках роботи Мирослав опинився у лісництві округу Мендосіно в Каліфорнії, де працював майже рік.

Навесні 1905 року повернувся до Канади, спочатку — у Ванкувер, невдовзі — до Вінніпегу. Працював різноробочим, згодом вчителював у містечку Гімлі (провінція Манітоба), де зблизився з канадськими фермерами-соціалістами та доєднався до Соціалістичної партії Канади [6, с. 97]. Вже з початків перебування в зазначеній партії Мирослав стояв на національних позиціях, продукуючи власне бачення галицького соціалізму в місцевий контекст та прагнучи зорганізувати Український соціалістичний союз у складі Соціалістичної партії Канади [7, с. 13]. У 1907 році він разом з однодумцями заснував газету «Червоний прапор» (1907–1908 рр.) — першу українську соціалістичну газету на американському континенті, де обіймав посаду редактора [7, с. 12]. Нетривале існування газети, менше 2 років, все ж мало неабиякий вплив на розвиток соціалістичних ідей з-поміж українців у Канаді. Водночас розпочав публікувати статті у газеті «Вестерн Клеріон», у яких апелював до осередку Соціалістичної партії Канади про можливість формування українських відділів, також ознайомлював англомовних читачів з життям українців у Канаді, з українською історією, життям українців Галичини, розкривав ключові причини української еміграції за океан [8, с. 106]. Підсумком пропагандистської роботи М. Стечишина стало те, що на кінець 1907 року в українських соціалістичних відділах м. Нанаймо, м. Вінніпег та м. Портедж ла Прейрі нараховувався 101 член [7, с. 18].

З ініціативи М. Стечишина та інших соціалістів-українців у 1906 році у Вінніпезі було організоване Наукове товариство імені Тараса Шевченка, яке залишалося підконтрольне соціалістам і у 1908 році, однак, як зазначає П. Кравчук: «Правда, в тому товаристві велася завзята боротьба з тими членами, які були під націоналістичним впливом. Треба відзначити, що до націоналістів почали примикати навіть ті, які донедавна заgravали з соціалістами» [7, с. 20]. У 1909 році внаслідок політичних суперечностей Наукове товариство імені Тараса Шевченка у Вінніпезі припинило свою діяльність [7, с. 24].

У 1909 році М. Стечишин обіймає посаду редактора газети «Робочий народ» (1909–1912) у Вінніпезі [8, с. 156], працює над розбудовою Українського соціалістичного руху в Канаді, стає секретарем Манітобського провінційного Екзекутивного комітету Соціалістичної партії Канади [7, с. 27]. У 1910 році Український соціалістичний рух відокремився від Соціалістичної партії Канади та став Українською соціал-демократичною партією, М. Стечишин обіймає посаду секретаря Українських соціал-демократів у Канаді [7, с. 30]. Водночас з 1910 року в українському соціалістичному русі загострюється внутрішньопартійна боротьба, яка, зрештою, призводить до розколу та повернення значної частини українців, прихильників соціалізму, у склад Соціалістичної партії Канади, отримавши статус автономної частини [6, с. 97]. Зі слів С. Савчука: «В якій мірі Стечишин був відданий справі українського робітництва, в такій мірі він вже у самих початках редагування «Робочого народу» йшов «сам проти себе» у своєму відношенні до соціалістичного «Інтернаціоналу». Тому що українські соціалісти (соціал-демократи) в Галичині були «дітьми» Руської радикальної партії і «внуками» народовецького руху, то на дні соціалістичних переконань багатьох з них далі зберігався народовецький дух» [9, с. 275–276]. Не погоджуючись з політикою Української соціал-демократичної партії в Канаді, нівелюванням нею української національної платформи та захопленням інтернаціоналізмом, він у 1912 році залишив посади редактора «Робочого народу», секретаря партії та перейшов до більш поміркованих українських кіл [6, с. 97].

Спочатку переїхав до Едмонтона, Альберта та став редактором газети «Новини» (1912–1915) [8, с. 104]. З 1916 року працював, а у 1919–1920 роках очолив газету Українського робітничого союзу «Народна Воля» у Скрентоні, Пенсильванія, США [3, с. 86]. За рекомендацією Івана Ардана, колишнього редактора «Народної Волі» у 1920 році долучився до пресового бюро Української дипломатичної місії, очолюваної Юліаном Бачинським у Вашингтоні, яка діяла в часи національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. в Україні. Мирослав Стечишин та його одностайні підготували серію брошур про історію, географію, природні ресурси України; подавали тематичні публікації про українське питання в американську пресу. «Люди робили те, що могли, після своїх сил і здібностей, та хоч би й були мали голови Бісмарків, не могли більше зробити. Бо з ліквідацією української державності мусіла прийти й ліквідація представництва української державності» — ці слова Мирослава Стечишина сказані на тлі закриття місії у 1921 році, після поразки Української революції [10]; з літа 1920 року став секретарем Української дипломатичної місії [11, с. 143]. За дорученням Юліана Бачинського саме Мирослав Стечишин їздив у 1921 році зі складенням звіту про роботу Дипломатичної місії до Симона Петлюри у Тарнів [2, с. 80]. Під час цього візиту він також мав зустріч з професором І. Огієнком, тодішнім Міністром Ісповідань, який вперше дізнався від Мирослава про новий церковний рух у Канаді, оскільки його брати були активно залучені в побудову Української греко-православної церкви в Канаді [11, с. 143].

Після повернення до Канади у 1921 році, зважаючи на вагомий редакторський досвід, дирекція Української видавничої спілки запросила Мирослава Стечишина на посаду редактора однієї з найвідоміших тогочасних українських газет — «Український голос» у Вінніпезі, очільником якої він був 25 років [2, с. 80]. Під його керівництвом газета «Український голос» стала справжнім речником національно-орієнтованих кіл українців, які дбали про збереження національної ідентичності, культивування національних культурних, політичних, релігійних процесів в українській спільноті. Відомий діаспорний діяч І. Сирник зазначав про роль Стечишина у газеті: «Він визначився як здібний редактор та журналіст і його глибоко обдумані статті були дороговказом та орієнтацією не тільки для самостійницького середовища, якого Український голос був і є органом, але й позитивно впливали на вироблення світогляду українського громадянства в Канаді. Він мав дар вірно аналізувати загально світові, а зокрема українські ситуації й витягати з них заключення й рідко бувало, щоб наступні події його заключень не виправдали» [12, с. 853–854]. Завдяки М. Стечишину газета продовжила інформаційну підтримку УГПЦ, українського православного руху в Канаді, стала активним учасником процесу її становлення та розвитку. З 1927 року газета «Український голос» була виразником та ретранслятором ідей політичної організації СУС.

Не менш важливою є роль М. Стечишина в розбудові Української греко-православної церкви в Канаді. Він став одним з найближчих соратників С. В. Савчука, ключового функціонера церкви. Впродовж сімнадцяти років був членом Консисторії УГПЦ, директором Колегії Св. Андрея, активним учасником мирянського руху.

На початковому етапі формування української діаспори в Канаді давалася взнаки конфесійна розрізненість українців, їхні взаємні упередження тривалий час стояли на заваді суспільної консолідації. М. Стечишин намагався виробити формат взаємодії для об'єднання українців. Так, у 1921 році він став ініціатором створення Українського товариства «Взаїмна поміч», яке з 1925 року набуло статусу загальноканадської організації, головою дирекції якого він був впродовж 10 років (1925—1935 рр.). «Робота нашого Товариства є роботою по лінії практичного патріотизму. На зборах «Взаїмної помочі» нема дискусій про віру чи партію. Сходяться українці всякого віроісповідання та партії, але сходяться не для дискусій над віроісповіданнями чи партіями, але для взаїмної помочі у разі недуги чи смерті. І показується, що можуть одні з другими знаменито погоджуватися ... Жадна українська організація у цілім світі не зробила більше для єднання українців на якимись спільнім ґрунті, чим робить це Товариство «Взаїмна Поміч!» [13, с. 9].

Мирослав Стечишин — один з найвизначніших ідеологів української національної течії в Канаді, вважається ключовим творцем Союзу українців самостійників (СУС) [14, с. 3] — організації, створеної 28–30 грудня 1927 р. на XI Народному з'їзді в Саскатуні, провінція Саскачеван [11, с. 644]. Представляючи значну кількість національно-орієнтованих українців у діаспорі, СУС сформулював їхнє ідейне спрямування, визначене га-

словом Мирослава Стечишина: «Самопошана, самодіяльність і самостійність» [15, с. 15]. «Хто вірить у самостійність України, той вірить і в те, що Українцеві взагалі не слід упідлятися в відношенню до других народностей, той не буде упідлятися в ніякій справі. Борець за самостійність України буде вважати собі за пониження бути наймитом і в питаннях канадської політики. Хто погорджує хрунівством перед Польщею або Москвою, той мусить погорджувати хрунівством і в Канаді. Члени Союзу українських смостійників мусять бути людьми, що шанують свою гідність і в канадській політиці, бо хто в канадській політиці не зуміє пошанувати своєї гідності, той не зуміє її пошанувати і в українській національній політиці» [15, с. 19–20]. «Лише той нарід є нацією в модернім розумінню того слова, котрий має свою власну і самостійну державу. В дальшій мірі нацією можна назвати тільки той нарід, котрий змагає до збудовування самостійної держави. Нарід котрий ані немає своєї самостійної держави, ані не має бажання створити її, не є нацією; він сам себе засуджує на загибель, призначає себе на погній для інших народів» [15, с. 15].

У своїх ідеологічних прокламаціях М. Стечишин, окреслюючи підґрунтя побудови майбутньої незалежної України, зауважував на важливості консолідації українства: «Союз українців самостійників кличе всіх українців до об'єднання на чисто українським ґрунті, вважаючи, що тільки таке об'єднання може допровадити український нарід до досягнення його найвищих національних ідеалів, між якими на першій місці стоять збудовання Самостійної української держави» [16, с. 7]. Водночас, будучи реалістом, він розумів, що творення української державності, процес відкладений у часі на тлі тоталітарної радянської дійсності та ідеологічного тиску, що досягнення державності вимагатиме зусиль, боротьби, не лише на материковій Україні, але й підтримки діаспорних українців: «Враз з тим ми живемо в Канаді, З'єднаних Державах, чи в якій іншій вільній країні, не повинні спускати в діл українського прапора в виду того, що українці на Україні перестали говорити про вільну самостійну Україну, а то й лають нас за те, що ми про таку Україну говоримо. Їм не вільно того говорити, що нам ... Але вони може колись будуть і дякувати нам, що ми не подалися, а держали високо прапор самостійної України, тоді коли вони не могли його держати. Нам треба видержати до кінця. Ми обов'язані дальше співати «Ще не вмерла Україна!», як хочемо діждатися того, щоби колись заспівати: «Вже воскресла Україна!» [17, с. 55].

Політична вага та беззастережний авторитет М. Стечишина уможливили його позиціонування як одного з основоположників Комітету Українців Канади. На першому Конгресі українців Канади 23 червня 1943 р. він апелював до світової спільноти: «Я вірю, що висловлюю глибоке переконання усіх учасників оцього Конгресу, коли скажу, що будучність світу залежить від справедливого миру по теперішній війні, — а мир не буде справедливий, як українці по своїх колосальних жертвах за час цієї війни, не дістануть таких самих прав, як другі народи. Українці мають дістати рівність з другими вільними і об'єднаними народами Європи. Хто каже, що українці на своїй власній землі не хочуть рівності з вільними та об'єднаними народами Європи, той розминається з правдою» [18, с. 105].

У контексті подій російсько-української війни сьогодення пророчими видаються слова М. Стечишина: «Росія завсігди була першим ворогом самостійності України. Вона була ворогом України, коли царі в ній панували, вона є ворогом України тепер, коли большевики в ній панують, і вона буде ворогом України коли панування большевиків скінчиться» [15, с. 16].

Важливою характеристикою М. Стечишина є його письменницька, публіцистична діяльність. Він став автором першої в Канаді української друкованої книги «Вільний світ». Подію, з огляду на її непересічне значення, було відзначено заходами Української вільної академії наук. Про інші його твори «Лиш м'ясо» та «Пайлот Бют» літературознавець Яр Славутич зазначав, що за поставленою проблематикою вони рівняються з кращими творами Івана Франка чи Василя Стефаника [19, с. 17]. Важливою частиною його публіцистики є програмні документи та праці для СУС, статті у газетах та журналах. З-поміж найвідоміших: «Політичні комбінації. Союз українців самостійників в Канаді. Принципи і програма» (1928), «Союз українців самостійників і об'єднання українського народу» (1933), «Самостійність, соборність, федерація» (1942), «Радянська Україна у світлі радянської конституції і практики» (1945).

Висновки. Мирославу Стечишину належить ключова роль у формуванні та розвитку української діаспори в Канаді. Як громадсько-політичний діяч, він пройшов шлях складних внутрішніх трансформацій, зрештою, ставши одним з провідних лідерів українства у вільному світі. Його праця відзначалася багатогранністю напрямків, була спрямована на консолідацію української спільноти, збереження етнічної самобутності українців, але й водночас — на активну інтеграцію української громади в канадське суспільство без втрати її національних коренів. Життєва філософія Мирослава Стечишина, його здатність до стратегічного планування, врахування довгострокових перспектив значною мірою визначили функціонал ранньої української діаспори. Зважаючи на малодослідженість постаті М. Стечишина, подальше вивчення його діяльності є необхідним для глибшого розуміння процесів формування української діаспори в Канаді та світі.

Список використаних джерел

1. Стечишин Ю. Історія поселення українців в Канаді. Едмонтон : Вид. Союзу Українців Самостійників, 1975. 351 с.
2. Історія «Українського голосу» в біографіях його основоположників і будівничих. Вінніпег : Фондація І. і Т. Гуменюків, 1995. 99 с.
3. Balan J. California Dreaming: Agapius Honcharenko's Role in the Formation of the Pioneer Ukrainian-Canadian Intelligentsia. *Journal of Ukrainian Studies*. 2008–2009. Vol. 33–34. P. 61–92. *CIUS-Archives*. URL: <https://t.ly/Qrhgh>.
4. Balan Jars Salt and Braided Bread. *Ukrainian Life in Canada*. Toronto : Oxford University Press, 1984. 152 p.
5. Стечишин М. Українське братство в Каліфорнії. *Календар Українського голосу*. 1940. С. 111–121.

6. *Martynovych O., Kazimira N. Political activity in Western Canada, 1896–1923. Manoli R. Lupul. Transitional heritage: essays on the history of Ukrainians in Canada. Toronto : McClelland and Stewart, 1982. 344 p.*
7. Кравчук П. Український соціалістичний рух у Канаді (1907–1918). Торонто-Онтаріо. 167 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/A1sJ9>.
8. Боровик М. Українсько-канадська преса та її значення для української меншини в Канаді. Мюнхен : Український вільний університет, 1977. 342 с. *diasporiana.org.ua*. URL: https://t.ly/zd_Mp.
9. Савчук С., Мулик-Луцик Ю. Історія Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Вінніпег : Екклесія, 1985. Т. 2. 784 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/1EPVI>.
10. Матяш І., Файзулін Я., Женжера О. Досвід, куплений дорогою ціною. Українська дипломатія 1917–1926. *Чтиво*. URL: <https://t.ly/Se8vH>.
11. Мулик-Луцик Ю. Історія Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Вінніпег : Екклесія, 1985. Т. 4. 831 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/Z0ENp>.
12. Сирник І. Український голос. *Пропам'ятна книга Українського Народного дому у Вінніпегу*. Вінніпег : Тризуб, 1949. С. 850–855. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/XW46a>.
13. Стечишин М. Ювілейна книжка Українського товариства «Взаїмна поміч» 1925–1935. Вінніпег : Накладом товариства «Взаїмна поміч», 1935. 112 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/46xjc>.
14. Лазарович П. І. Союз Українців Самостійників і визвольна справа. Вінніпег : Накладом Союзу Українців Самостійників, 1951. 32 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/xu9fz>.
15. Союз Українців Самостійників в Канаді. Принципи і програма. Союз українців самостійників в Канаді. Принципи і програма. Вінніпег : Видано заходом головної езекутиви Союзу Українців Самостійників в Канаді, 1928. 43 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/tLmo>.
16. Стечишин М. Союз українців самостійників і об'єднання українського народу. Вінніпег : Видання Союзу українців самостійників, 1933. 37 с.
17. Стечишин М. Україна у повоєнній світі. *На порозі нової доби*. Відчити виголошені на з'їзді Союзу Українців Самостійників в Вінніпегу (23–25 грудня 1944 р.). Вінніпег : Видання Союзу Українців Самостійників. С. 45–55. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/C7sI8>.
18. Перший все-канадський конгрес українців Канади (Вінніпег, 22, 23, 24 червня 1943 р.). Вінніпег : Накладом комітету українців Канади, 1943. 216 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/hkFZc>.
19. Славутич Я. Українська література в Канаді: вибрані дослідження, статті і рецензії. Едмонтон : Славута, 1992. 336 с. *diasporiana.org.ua*. URL: <https://t.ly/uohh7>.

Надійшла до редакції 05.04.2024

Natalia KULISH

(University of Manitoba, Winnipeg, Canada)

Myroslav Stechyshyn's Life Philosophy: Asserting The Ukrainian World In Canada

The article explores the life and activities of Myroslav Stechyshyn, a prominent leader, public figure, politician, and cultural activist of the Ukrainian diaspora in Canada in the first half of the 20th century. It outlines key stages of his biography, which helps to understand his personal experiences, motivations, and decision-making context. Special attention is given to a lesser-known aspect of his life his early involvement with socialist ideas and political activities within the socialist movement in Canada. The article analyzes the transformation of his worldview, his growing awareness of national interests, his struggle for Ukraine's independence, and his opposition to foreign influences. The study highlights Stechyshyn's significant role in the Ukrainian Diplomatic Mission in Washington, as well as his 25-year editorial career at Ukrainian Voice. His contributions to shaping editorial policy, influencing public opinion, and fostering a Ukrainian information space in the context of limited media resources are examined. The article discusses Stechyshyn's involvement in the spiritual life of Ukrainian immigrants, particularly his role in the development of the Ukrainian Greek Orthodox Church in Canada. Special attention is given to his key initiatives aimed at strengthening the Ukrainian community in Canada, including the establishment of the Ukrainian Mutual Aid Society at his initiative. The study highlights Stechyshyn's pivotal role in founding the Union of Ukrainian Sovereignists, one of the major organizations within the nationally oriented Ukrainian emigration, and his proclamation of the ideological doctrines of the sovereignty movement. His unquestionable authority enabled him to position himself as one of the founders of the Ukrainian Canadian Committee, the precursor to the World Congress of Ukrainians. Additionally, the article examines Stechyshyn's contributions as a writer, publicist, and editor. The importance of further research into his legacy is emphasized.

Keywords: *Myroslav Stechyshyn, leader, socialist movement, Ukrainian diaspora, Canada, sovereignty movement, Union of Ukrainian Sovereignists, Ukrainian Canadian Congress.*